

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1912 március 31.

72. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Felolós szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Bankbukások.

Ismét szenzációk van. És csak valljuk meg, szenzáció a legszomorubb fajtájából való. Ismét egy fényes, tündöklő pályafutás, melynek a browning golyója szabott véget. Őszinték vagyunk, nem hódolunk ama feltogásnak, mely csak a szintelen embereket részesíti a de mortuus nil nisi benne elvének jótékony alkalmazásában; a közéletben kivált, egy emberöltőn át mindnyájunk érdekében hervadhatatlan érdemeket szerzett ragyságot pedig „vogelfrei”-nak nyilvánítja, amelynek emlékét sárral, szennyel szabad bemocskolni, mert élete alkonyán nem vétett, hanem talán tévedett. Megszomorító, utálatos emberi gyarlóság, mely az igazság biborpalástjába burkolódva azt véli, hogy a meghalt oroszán kisebb lesz, ha a számár rajta rug egyet; pedig igazában csak a számár lesz nagyobb. Nem kívánunk a boldogtalan Sziváknak védelmére kelni, de közéleti nagysága előtt mint lovagias ellenfél szívesen meghajoltunk, a szerencsétlen „Törlesztési Bankban” kifejtett elnöki működése pedig, az eddigi, meglehetősen kimerítő megállapítások szerint nagy tévedésnek minősíthető, de diffamáló adatot ellene nem hozott napvilágra. Ismét csak kudarca annak a híres tételnek, hogy „az ügyvéd mindenhez ér”. Ez a tétel Sziváknak egy milliányi vagyonán felül csak az életébe került.

De nem is Szivákról kívánunk beszélni,

„A Tengerpart” tárcája.

Négy legény és egy kisasszony.

A kisvároska szállójában, mivelhogy már éjfél után két óra felé járt az idő, csak négyen ültek az étteremben. Ugyanazok a négyek, akik tegnap is, meg tegnapelőtt is, még mindig utolsóknak maradtak a vendéglőben, holott ők voltak mindennap az elsők, akik letelepedtek a törzsasztal körül. Tiszteletreméltó buzgóság ez, vagy legalább is férfias kitartás, amely inkább dicséretet érdemel, semmint gáncsol.

Hogy kik voltak ők négyen? Hát a városka aranyifjúsága. A helyi intelligencia virága. Ők intéztek minden lovagias ügyet, ők rendeztek minden bált. Ők voltak mindenhol a főbírák, ők az egyetlenek, akik a virágkúldés és éjjeli zene gyönyörű szokásainak még hódoltak, ők, akik ablakokat, tükröket, poharakat, kisbögöket és makacs fejeket törni szoktak. Sőt néha (bár igen elvétve) még házasságot is.

Szóval, igen tekintélyes és derék ifjak, foglalkozás szerint pedig a segédjegyző, a járásbírói iktató, a szolgabírói gyakornok és az ügyvédbojtár, egyszersmind a helyi közlöny tárcáirója és versköltője.

Ma egyébként ne csodálkozzék azon senki, ha az aranyifjúság valamivel később, illetőleg valamivel korábban tér nyugovóra. A mai nap ugyanis szenzációt hozott a városkába, olyan szenzációt, amely valamivel bővebb meg-

sőt őszintén sajnálnánk őt, ha nem kellene azzal az egy szemrehányással illetnünk, hogy ő is, mint parlamenti életünk oly sok szereplője, eltévedt a drúndolás ingoványába. Mikor lesz már teljes az inkompatibilitás törvénye? Bankalapítók, ipari vállalkozók és fezőrök, bányagazgatók és kartellbárók, latifundiumosok és trösztkirályok excessive érdekeltek felek és ennél fogva a parlamentbe nem valók. A kis miniszteri hivatalnok, a kis hering, nem lehet képviselő, mert függ a kenyéradó kormánytól, ez összetérhetlenség; de a nagy cápák, akiktől a kormány függ — paraszt, ez más dolog! Pedig a parlament ideális fogalma talán mégis csak az volna, hogy független areopág legyen, mely pártatlanul álljon az érdekeltek fölött. De létezik-e az egész világon ilyen parlament? Sajnos, nem! Mi jogon kívánhatnánk tehát mi magyarok különbet! Ejh, hagyjuk!

Más sebre akarjuk rátenni ujjunkat. A Törlesztési Bank bukása érdekel bennünket és pedig nem azért, mert éppen a Törlesztési Bank bukott meg, hanem mert e bank bukása tipikus jelenség. Ha végig járunk Budapest ragyogó utcáin, azt észleljük, hogy minden sarkon kávéház; de minden két kávéház között három bankület! Meg a laikus is kérdezi, mi az Isten csudájának ennyi bank? Hát olyan tőkegazdag ország vagyunk már, hogy nincsen elég helyünk, hová vinni megakartott pénzüket, hát olyan óriási módon fejlett a kereske-

desztelést igényelt. Új szintársulat jött a városkába, új szintársulat, mely egy hónapra vonult be a szálló disztermébe. Ma volt az első előadás.

— Csodálatos — adja elő megfigyeléseit a segédjegyző — csodálatos sajátossága a színművészetnek, hogy mindig a legöregebb hölgyek játszzák a naiv szerepeket. A tavalyi naiva legalább negyvenöt esztendő volt, az idei legalább ötvenöt.

— Az se utolsó dolog, — véli a szolgabírói gyakornok — hogy a szubrett nem kevésbé hajlott kornak örvend.

— Nem is szólva a drámai hősnőről, aki az egész szintársulat nagyanyja lehetne. Igazán szeretném tudni, hogy mit csinálnak ezek a hölgyek fiatal korukban?

— Ne bántatók a drámai hősnőt — mondja a negyedik. — Vitorlái bár meg vannak tépve, látszik, hogy egykor nemes hajó volt. Egyébként mondog nektek valamit fiuk. Láttam én ma fiatal művésznőt is, formásat, kedveset és szépet. Csakhogy nem a primadonnák közti kereskedtem. Ejnye de szép lány, istenem, be szép.

— Az ördög vigye a szemedet, hát te is észrevetted? — pattant föl a segédjegyző. — A kis Bárány Katát, aki egy háromszavasszobalány-szerepelt domborított? De még hogy domborított!

— Furcsák vagytok — mondja a harmadik. — Mi Ferkével már a színházban arról beszélgettünk, hogy csakis ezzel a kisleánnyal fogunk törődni az egész színházból. Elvégre a szépség mégis csak a legtöbb a művészetben.

delmünk, hogy ennyi bank kell pénzforgalmunk lebonyolításához? Rövid a válasz erre: az Osztrák-Magyar Bank a múlt évben 63 millió értékű magyar váltót utasított vissza a reeszkomptól! Ez az óriási, megtagadott hitelösszeg vagy az ipari vállalkozás tultengéséről, vagy az ország tökeszegénységéről ad tanuságot. Az előbbi egészségtelen, az utóbbi szomorú állapot. A legmegszomorítóbb azonban az, hogy úgy látszik tökeszegények is vagyunk és vállalkozási tullenésben is szenvedünk. Primitív példák rá: hatalmas bérpalota építésébe fogunk és csak alig van annyi tőkénk, hogy a telek értékét tudjuk kifizetni. A kész, vagy akár még nem is kész épület fizetési nehézségek folytán újra kerül és az érdekeltektől elvesztik a pénzüket. Kávéházat nyitunk; puffra vesszük a butort, a világítási felszerelést, a porcellánt és üvegárukat, a likőröket és borokat, sőt még a kávé és cukrot is. Az üzlet az első három hónapban nem megy, mint kellene, csődöt mondunk és a szállítók sirnak. Hasonlóan állunk sok kereskedői üzlettel és gyárral; de a legfurcsábbban a mi, kivált fővárosi bankjainkkal. Egy pár tehetősebb és befolyással rendelkező embernek eszébe jut, hogy jó volna bankot alapítani. Először a bank, ha megy, hát magában is igen jó üzlet, másrészt meg talán van is valami tervük, amelyet finanszírozni kellene; tegyük fel valami nagyobb parcellázási akció, egy új köszémbánya pusszírozása, pet-

Erre aztán nagy kavargás lett a fiuk között. Beszéltek össze-vissza; egyiknek se lehetett a szavát érteni, annyira kiabáltak. És a veleje a sok beszédnek, kiabálásnak, hogy mindenik magának akarta lefoglalni a felfedezés elsőségét s ezzel a kizárólagos udvarlási jogot.

Végre szóhoz jut az ügyvédbojtár, egyszersmind a helyi közlöny tárcáirója.

— Hát az bizonyos, hogy négyen egyszersre nem kurizálhatunk egyazon hölgynek. Abból különféle bajok nőnének ki. Összevesszünk, utjában állunk egymásnak s mindnyájan elverjük a pár garasunkat, ha tud akarjuk licitálni egymást. Ezért van nekem egy emberséges indítványom.

A többiek erősen halljukoztak.

— A dolog nagyon egyszerű. A városkában négy udvarlásképes fiatal ember van. Ti hárman és a negyedik, akit szerénységem tilt megnevezni. Mástól nincs mit tartanunk és így a legokosabb és legcélrányosabb lesz, ha egymás között megalkuszunk és megegyezünk.

— Hogyan?

— Nagyon egyszerűen. A színház négy hétig marad itt, mi pedig négyen vagyunk. Tehát jut mindegyikre egy hét. Ezalatt a hét alatt, aki éppen soros, kurizálhat, amennyi csak belefér. Közös költségen vásároljuk a virágot, közösen fizetjük a cigányt, együttesen gondoskodunk pezsgőkről és vacsorákról és éjjeli zenékről. A sorosnak egyik se áll az utjába, sőt inkább, ahol csak lehet, támogadjuk közös erővel. És amikor a hét letelt, jön az

rőleumforrások értékesítése, vagy más egyéb. Hiszen természetes, hogy ily vállalat létesítéséhez a legegyszerűbb mód volna részvénytársaságot alapítani; de a részvénytársaság finansziális akcióképességében sokkal inkább meg van kötve, mint a bank. Amaz a részvénytőkéket csakis a kifizető célra használhatja és csak az eleve meghatározott részvénytőké áll rendelkezésére; emez a bank létezésének első napjától kezdve a betevők tőkéjével is dolgozik és kifejezett célja mellett mindenféle bankszerű üzletet is végez, akciójának rádiusa tehát sokkal nagyobb, ami előnyére válik, míg az üzlet proszperál, de annál nagyobb veszély a részvényesre és a betevőre nézve, sikertelenség esetén. Mert mint bank sokkal inkább van abban a helyzetben pinceváltókkal, sőt bórzejátékkal a balsikert leplezni, mint a részvénytársaság. A balsikernek azonban a kicsi, 1-2 millió alaptőkével rendelkező bank, hacsak nem áll kiválóan lelkiismeretes és szakavatott kezelés alatt, nagyon könnyen ki van téve. Két főveszélye: tőkéjének túlságosan nagy lekötése ingatlanra adott hosszulejáratu kölcsönrel, ami ugyan biztos, de pénzüke és kamatláb emelés esetén benülőlag hat; és a személyi hitel túltengése, ami viszont jövedelmező, de kockázatos. Egy-két millió tőkével a kettő között az igazi egyensúlyt eltalálni nagyon nehéz. Még nagyobb a baj, ha az ilyen kicsi bank belemeleg bizonyos spekulációs tranzakciókba, például parcellázási ügyletbe. Egy nagyobb földbirtok, vagy háztelek-terület vásárlásánál egy két millió igen hamar bele van ölve. Lehet, hogy a vétel nagyon jutányos is volt, de a realizáció, a feladabolt birtokrészek eladása évekig késhet, mit csinál ez alatt a bank, mely tőkéjének legnagyobb részét lekötötte? Akkor kezdődnek a zavarok, a kilincselés a nagy bankoknál, a részvénylebélyegzések; később a váltónyargálás, a bórzejáték és a végén jön a krach. Nem állítjuk, hogy minden kis banknak ez lenne a sorsa, mi meg vagyunk győződve, hogy például a mi pozsonyi kisebb bankjaink is a helybeli, lokális érdekkörben teljesen megfelelnek kitűzött céljuknak, mely lakosságunk általános jellegénél reális és szolid; de igenis sürgős törvényhozási orvoslást tartunk szükségesnek a tövörös túltengő bankgrasszálása ellen, mely csak arra jó, hogy egy sereg katalinárius exisz-

első után a második, a második után a harmadik s végül a negyedik. Jó lesz így?

Hát persze, hogy jó lesz, olyan hamar megegyeztek, hogy egy pár csirkét nem lehet olyan hamar bevásárolni a piacon. Mindjárt sorsot is húztak a sorrendet illetőleg.

A szolgabíró-gyakornok volt az első. Ő volt az egyetlen ember, aki másnap szmokingban jelent meg a színházban. Micsoda fényes szmokingban, istenem. Bársony gallérja volt egész leig s még az ujjai köré is bársony öv volt varrva. Pesten se láthat az ember ilyen szmokingot. A gomblyukában vörös szegfű volt. És vörös szegfűből akkora bokkrétát nyujtottak fel a szinpadra Bárány Katának, hogy két kézre kellett fognia, úgy is alig bírta.

A második felvonás után a gavallér tisztelget a művésznő öltözőjében. A harmadik felvonás után a helybeli cigányzenekar kísérté haza a művésznőt szállására.

No, volt mit beszélni a városban. A szolgabírói gyakornok kiesett az összes lányos mamák gráciájából, de a művésznőbe beleesett, mint a légy a tejfölbe.

Másnap már a lakásán tette tisztelget. Ezuttal rózsabokrétával. És este személyesen kísérté haza a színházból. És éjjel a cigányokkal együtt táncolt az ablaka alatt. És harmadnap együtt vacsoráztak. Kaviárt ettek és langoustéot. És pezsgőt ittak. És a honorációrok elfordították a fejüket, mikor meglátták őket.

De szomoruan sóhajtozott a nyolcadik napon a szolgabírói gyakornok. Istenem, hogy ilyen hamar mulik el nyolc nap. Am a fiu ga-

tenciának teret szolgált a lelkiismeretlen gazdagodási manőverjének és hitelünket, tekintélyünket a külföld előtt sárba tiporja.

A válság megoldása.

Gróf Khuen-Héderváry Károly mai audienciája a válság megoldását jelenti. A hetek óta huzódó tanácskozások azt a meggyőződést érlelték meg a kormányban s a munkapárt vezető férfiában, hogy a véderőreform keresztülvitelével egész bátran megpróbálkozhatnak anélkül, hogy ehhez bármelyik ellenzéki párt támogatását kérnék. Egyedül a rezolúció kérdésében kell az ellentéteket áthidalni a párt keretein belül s ez a tegnap este Bécsben tartott minisztertanácson alighanem sikerült is. A kormány kinevezése nagyon rövid időn belül megtörténik, sőt alighanem kedden már be is mutatkozik a kabinet a képviselőháznak.

A tegnap esti bécsi minisztertanács egy óráig tartott. A tanácskozáson részt vettek gróf Khuen-Héderváry elnöklésével az összes miniszterek. A minisztertanács döntését Khuen gróf mai audienciáján a király elé terjeszti s most már egyedül csak a királytól függ, hogy teljes számban megmarad-e a Khuen-kabinet.

A „Neue Freie Presse“ értesülése szerint minden jel arra vall, hogy a korona biztosítékot kíván a magyar kormánytól, mert kétségesnek látszik, vajjon a kormány többsége elejt-e a rezolúcióra irányuló követelést és tud-e kezességet vállalni arra, hogy a véderőjavaslatok parlamentáris uton tető alá juthassanak.

A legújabb hírek szerint a tegnapi minisztertanács úgy döntött, hogy ismét vállalkoznak a kabinet-alakításra s a kormány kinevezése már ma meg fog történni. Ebben az esetben Náday Lajos sürgősen összehívja a képviselőházat s a kormány hírfőn újból bemutatkozik. A Ház ülésén királyi kéziratot fognak felolvasni s a kéziratnak egy különös politikai érdekességű passzusa is lesz. A kormány és a munkapárt a kinevezés után teljesen megváltoztatja taktikáját. Nem reflektálnak sem a Kossuth- sem a Justh-párt támogatására s saját ereikből fognak megpróbálkozni a véderőreform keresztülvitelével.

Ha ez elé az ellenzék obstrukcióval gördítene akadályokat, a kormány Bécsből a leg-

vallér volt. Ur tetőtől talpig. A nyolcadik napon levetette a bársonygalléros szmokingot. És senki se látta többé a szép kató közelében. A lányos mamák visszavették a gráciájukba.

De bezzeg nem a járásbírói iktatót. Mert most az járta a bolondját. Ő hordta a bársonygalléros szmokingot és a sok piros szegfűt, piros rózsát. Ő látogatott fel az öltözőbe, ő dirigálta a cigányokat, ő rendelte a kaviáros, pezsgős vacsorákat, ő tartotta züllött ifjunak a helybeli intelligencia s ő volt minden titkos irigységnek a célpontja.

Nyolc napig. Nyolc gyönyörű napig. Azután ő is visszaült a törzsasztalhoz, szomoruan és leverten. Minek is van becsület a világon.

A harmadik héten a segédjegyző következett. A pompás, a bevált recipe szerint. Bársonygalléros szmokingban és irigyléreméltó sikerrel.

Egyébként nagyon mulatságos három hét volt ez a városkában. Az emberek egyik nevetésből a másikba dültek, csak az ügyvédbojtár ő duzzogott szörnyen.

Milyen hosszú is az a három hét, amit végig kell várni egy heti boldogsáért.

Végre ő is fölvette a bársonygalléros szmokingot. Ő is kitzte a piros szegfűt. Ő is küldte a bokkrétát. Végre, végre.

Csak hogy ilhege jó a küldöttje és jelenti:

— Önagysága földhöz csapta a bokkrétát és összetaposta.

erélyesebb lépésekre fog felhatalmazást kérni. Ha azután az obstrukció még így is feleledne, a képviselőház feloszlatása fog bekövetkezni.

Egyébként a képviselőház feloszlatásának híre már tegnap délután elterjedt politikai körökben. Gróf Khuen-Héderváry házfelosztás híre olyképpen demantálta, hogy erről egyelőre nem lehet szó, a házfelosztás-csak vegszükség esetén következhetik be.

Berchtold gróf külügyminiszter tegnap szintén kihallgatáson volt a királynál s aztán Khuen gróftól kereste fel s hosszabb ideig tanácskoztak.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ

— **Wickenburg** István v. b. t. t. gróf kormányzó és neje, sz. Pückler-Limpurg Zsófia grófnő, a téli hónapokban fogadjak minden hó 1-én és 15-én délután 4-6 óra közt.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium-díjtalanul meglátogatható naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A **Nádkönyvtár** az állami tisztviselők egyesülete tagjai részére minden pénteken este 6-tól 7-ig áll rendelkezésre a Cambrieri-terti állami elemi iskolában.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A **mépkert** (Giardino pubblico) nyitva van este 7 óráig.

— A **temető** naponta d. u. 6 óráig látogatható. — A **tersattói Frangepán-avár** naponta meglátogatható egy korona beléptidj ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— **József főherceg diskertje** (a kormányzó palota mellett) meglátogatható a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Másnap a kert zárva van. Beléptidj nincs.

— A **Danubius-hajógyár** telepe, a rizshantógyár, a papirgyár, a kőolajintézmény, a torpedógyár és a susáki Litorale konzevgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedélmevel tekinthetők meg. — A **kivándorlási ház** megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzószálg ad ki belépőjegyeket.

Április elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra. Kérjük mindazokat, kik lapunk rendes előfizetői sorába lépni kívánnak, hogy ebbeli szándékukat kiadóhivatalunkkal (Cradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer-ház I. emelet) személyesen, posta vagy telefon útján közölni sziveskedjenek. — Tisztviselők és al tiszték havi I. — koronáért kapiják «A Tengerpart»-ot házhoz.

Azután jelentkeznek az öltöző előtt tisztelgetteljesen vizitue.

Visszajön az üzenet:

— Elhordja az irháját innen, ha nem akar a seprünyével közelebbi ismeretséget kötni.

Éjjel következett a éjjeli zene. Szegény cigányokat leöntötték szappanos mosdóvízzel. A bársonygalléros szmoking is kapott belőle.

És másnap is, harmadnap is, negyednap is egyik csapás a másikat követte. A ügyvédbojtárt, egyszersmind a helyi közlöny tárcaíróját és költőjét a szép Bárány Kata a közelébe se boctotta.

A virágai kiröptültek az ablakon, a versköltete nemkülönben. A cigányok már nem is akartak vele szerenádra vonulni, a vendéglős pedig mindennap újra kérdezte:

— Mikorra is méltóztatik a pezsgős vacsorát óhajtani? Már ki is van fizetve.

Mi lehet ennek az oka? Istenem, mi lehet az oka? Én se vagyok ocsmányabb, mint a többi, hitványabb se vagyok, sőt ostobábbnak se vagyok mondható. Ellenkezőleg. Aki csak ismer, azt mondja, a legintelligensebb, legkedvesebb, legélelmesebb vagyok a kompaniában.

Váltig törte a fejét szegény fiu, nem tudott rájönni az ő nagy szerencsétlenségének a titkára. Végre már végtelen könnyelműségre szánta magát végső kétségbeesésében. Ékszerket vásárolt, arany órárt, briliáns gyűrűt. Ő, a briliáns, briliáns. Nem hiába olyan kemény, ő szokta az asszonyszíveket meglágyítani.

Főhercegi kirándulás a Quarneron.

Károly István főherceg és neje Mária Terézia főhercegnő, Klotild főhercegnő és leányai, Erzsébet főhercegnő, valamint a tegnapi délután ideérkezett Alice toscanai hercegnő és leányai tegnap délután felszálltak az „Előre” gőzökre és kirándulást tettek a Quarneron. Az „Előre” közben Abbaziát és Lovranát érintette s nagyobb utat tett meg a Quarneron. Este fél hét órákor jött vissza az „Előre” Fiuméba.

Károly István főherceg vendégei A néhány nap óta Fiumében időző Károly István főherceg és neje Mária Terézia főhercegnő ma délelőtt meghívták gróf Wickenburg István v. b. t. kormányzót és nejét Pückler-Limpurg Zsófia grófnőt holnap délutánra teára.

A representanza ülése. A városi képviselőtestület tegnap esti ülésén az elnöklő Vio Ferenc dr. polgármester bejelentette, hogy bizottság alakult a régi kaszárnya átalakítási munkálatainak végrehajtása céljából. Azután közölte a podeszia, hogy az új fizetési szabályzat életbeléptetésével keletkezett túlkiadás fedezésére a pénzügyi bizottság javaslatot terjesztett elő. Huszezer koronát a múlt évi feleslegből fedeznek, a további harmincezer a városi közművek feleslegéből. A lakáspótlékot, mely mintegy 40000 koronát fog kitenni más uton kell majd fedezni. Bejelentette végül, hogy a jogügyi bizottság ülést tartott a rendőrbizottsági ügyészi megbízott kiküldetése ügyében s a representanza óhajához képest bírákozást terjesztett fel a közigazgatási bírósághoz a delegálás ellen. Ezenkívül küldöttséget menesztenek a kormányzó elé, az ügy minél kedvezőbb eldöntése érdekében. A küldöttség a husvéti ünnepek után fog a kormányzónál tisztelegni.

Ezután áttértek az interpellációkra. Superina kisebb jelentőségű interpellációja után a representanza elfogadta a jogügyi bizottság indítványát az ügyvédek és bírák magasabb kvalifikációjáról s a telexkönyvi rendtartás módosításáról szóló 1912-iki VII-ik t. cikk. Fiumében való életbeléptetéséről.

Deseppi ülnök ezután felolvasta több belvedere lakos panaszát az ott tervezett lépcsőzet építése ellen. A városi tanács még 1910-ben elhatározta, hogy az egyik utcát elzárja a kocsiszár elöl, mert gyakran történtek ott balesetek s a célból lépcsőzet építése vált szükségessé. Minthogy azonban a lépcsőzet építése az ottani háztulajdonosoknak nehézségeket is okoz, a kocsiszár részére azon a tájon utat kell nyitni.

Az ügy felett hosszas vita indult meg, melyben a podeszia, Superina, Ossoinak, Mohovich, Ricotti, Bescoeca és Vio Antal dr. vet-

Nem lágyította meg. Visszakapta a csomagot is, felbontatlanul és visszakapta volna akkor is, amikor tok nélkül küldte és kifizette számla kíséretében. Pedig így már csakugyan nem szoktak ékszerket művészi körökben visszaküldeni.

Megöl ez a kis kőristalány, megöl — nyögte az ügyvédbojtár barátunk, egyszerűs mind a helyi közlöny versírója. — Hogy maradnak én itt a városban ezután a rettenetes kudarc után? És hova menjek, ha itt nem maradok?

Hát bizony ilyenkor gavallér ember alig tehet egyebet, minthogy vásárol egy jó finom Browningot és szonika föbe puffantja magát. Tehát az ügyvédbojtár is vásárolt egy jó finom Browning-pisztolyt és töltéseket is vásárolt hozzá és meg is töltötte a jó finom Browningot. És leveleket is írt, bucsuzó leveleket. És mikor már minden levelét megírta, a homlokára csapott:

— Egy dolog lehetséges! Ez a leány szeret. Szerelmes belém. Igazán, őszintén, becsülettel szívvel szeret. Nem akar velem olyan léha viszonyt kezdeni, mint másokkal, mert sokkal többre becsül. Esküszöm, hogy imád ez a leány.

És ezzel a fiókjába zárta a jó finom Browningot. És levette a bársonygalléros szmokingot és felvette az ünnepélyes redingót. És elment Bárány Katához és megkérte a kezét.

És megkapta. Kálnoki Izidor.

tek részt: Végül a képviselőtestület elfogadta a városi tanács indítványát.

A képviselőtestület ezután 67,145 koronát szavazott meg a via Istria vízvezetékének kibővítésére, 13,062 koronát pedig a kikötő világitására szolgáló villamos transzformátorokra.

A zárt ülésen kisebb jelentőségű ügyek kerültek tárgyalásra.

Az ülést ma este folytatják.

Személyi hírek. Telegdy József országgyűlési képviselő aki — mint megírtuk — néhány heti üdülésre tegnap Fiumén át Abbaziába érkezett, a váratlan politikai fordulat miatt tegnap este visszautazott Budapestre. — Zákó Milán és Helmezy József országgyűlési képviselők Abbaziában üldülnek.

Lovag Tiller Mór főkonzul több heti tartózkodásra Abbaziába érkezett és a Residenz Hotelben szállott meg.

Zubovics Fedor elutazott. A vakmerőn bátor tetteiről és kalandjairól híres Zubovics Fedor huszárkapitány egy héttel ezelőtt tért vissza a tripoliszi harctérről, ahol több mint egy fél éven át tanulmányozta az olasz török háborút. A fiumei kikötőben már vártak rá felesége és nagyszámu fiumei rokonai, akiknek körében pihente ki az elmúlt héten az utazás fáradalmait. Zubovics Fedor kapitány egy heti ittudózás után tegnap este feleléggével visszautazott Budepestrre.

Kombinált katonai gyakorlatok. Ma éjjel Martinschizza melletti Zurkovo községben kombinált katonai gyakorlatok voltak. Éjjel a „Satellit” állomás hadihajó 120 Jellasich-katonát hajózott be, akiket Zurkovoba vitt. A partiraszállásnál egy szárazföldi csapat támadást intézett az érkező katonák ellen. A gyakorlat jól sikerült. Ma reggel a Jellasich-katonák gyalog meneteltek vissza Fiuméba. A „Satellit” pedig Pólába indult s a jövő szombaton érkezik vissza Fiuméba. A torpedóvadász ugyanis kisebb sérüléseket szenvedett a gyakorlatozásnál.

Az osztrák pénzügyminiszter Fiumében. Zárából ma reggel Fiuméba érkezett a „Zadar” nevű jacht, amely a holnap reggel Bécsből ideérkező Bilinski lovag pénzügyminisztert Zarába viszi.

Szell Lehel előadása. A Szabad Luceumban Szell Lehel haditengerészeti mérnök, a haditengerészeti akadémia tanára a modern hadihajók védő és támadó fegyverzetéről tartott igen tanulságos szabad előadást. Az aknák, ágyúk és torpedók hatásait, az utóbbiaknak előállítását és alkalmazását, az ellenük való védekezést: a sodronyháló és a hajópáncélzatot ismertette. A páncélgyártásnak rövid történelmét mai fejlettségének ismertetése és végre a dreadnoughtok gyártásának vízrebochtásának és berendezésének ismertetése követte. Bemutatta még az érdekes előadás a legtipikusabb hadihajókat, nem rekesztve ki a legrégibbeket sem és rövidesen utalt a hadihajók terén várható fejlődésre is. Az előadás iránt különösen mérnöki körökben érdeklődtek, de a többi, nagyszámu közönség is halás tapssal fogadta Szell mérnök igen élénk, szabatos magyarságu előadását.

Halálozás. Gelleuch Miklós dr. neje, született Minach Jozefa tegnap hosszas betegeskedés után hatvankét éves korában meghalt.

Az állandó bizottság ülése. A városi állandó bizottság tegnap dében tartott ülésén előbb néhány kisebb fontosságú ügyet intéztek el. Majd az új városi fürdő dolgában a kormányval kötött megegyezést olvasta fel Deseppi tanácselnök. A kormány ötven évre átengedi a városnak a Bergudin levő szabad területet, hol a város fürdőt fog építtetni.

Az állandó bizottság ezután megadta a Danubius-gyárnak az iparvágányok építésére vonatkozó engedélyt, azzal a kikötéssel, hogy a vágányokat mélyítsék s a közlekedést csak éjjel tartsák fenn.

Azután felvették a község kötelekibe

Benas Tomaselli Ines magánzónót, Kucic Richetti József magánzót, Betusso Ferenc kerécszt, Nicksich József magánzót, Ivanovics Mátyás kereskedőt, Krciancich Antal nap-számost, Mészáros Dávidot, a Nyilvános Raktárvállalat gépészét, Grossich Hermann kereskedősegéjét és Tosolini Henrik Ungaro-Croata gépészit.

Magyar zarándokok Fiumében. Tegnap este 8 óra 20 perckor Budepestről különvonat érkezett meg a fiumei állomásra. A vonat 300 magyar zarándokot hozott. A zarándokok nagyrésze róm. kath. papokból áll, de vannak köztük hitbuzgó hölgyek is szép számmal. Dr. Székely István egyetemi tanár vezetése alatt a lelkes zarándokcsapat Rómába igyekszik. Fiumében csak nagyon rövid időt töltöttek el. Néhány perccel megérkezésük után tovább utaztak a kikötőbe, ahol az Ungaro-Croata hajóján Velencébe mentek. Innen vonaton teszik meg az utat Rómáig, ahol április 7-én vagy 8-án szándékoznak a papához elzarándokolni s április 9-én térnek vissza ismét Fiumén át Budepestrre.

Előadás. Faber Oszkár tanár április hó 1-én, hétfőn d. u. 6 és fél órákor előadást tart a Deák-szálló nagytermében „A modern hazafiságról”. Beléptidj nincs. Az érdeklődőket szívesen látja a rendezőség.

Képkiallítás. Igen érdekes kiállítás nyílik meg Antal Sándor rajztanárnak vasárnap d. e. az áll. polg. fiúisk. rajztermében. A Quarnero és környékének szépségeit rajongó fiatal művész, alkotásait mutatja be, melyek egy-egy utcarészletet a nap hevében, a Fiumara melankólikus hangulatát a Quarnero pompás színjátékát stb. mutatják be. A képkiallítás iránt oly széleskörű érdeklődés mutatkozik, hogy a megnyitáson Fiume előkelőségei csaknem kivétel nélkül meg fognak jenni.

Billitz Sándor tragédiája. Városszerte mély részvétet keltett tegnap az a hír, hogy Billitz Sándoron a hasonló nevű nemzetközi szállító cég közismert tulajdonosán a legsúlyosabb idegbetegség jelei kezdtek mutatkozni. A szerencsétlen ember, tegnap éjjel azzal töltötte el idejét, hogy ismerőseit, a rendőrséget és a kormányzó palotát a legremesebb hírekkel verte fel telefonon. Milliós fönyereményekről és milliárdokat jövedelmező találmányairól beszélt mindenkinek. A sajnálatos eset tegnap számunka kiméletből nem akartunk megírni. Minthogy azonban Billitz állapota tegnap egész napon át nem javult, sőt lakásán tombolni is kezdett, a megbomlott idegzetű embert tegnap este egy mentőorvos s az egyik alkalmazottja kíséretében kényszerzubbonyban Budepestrre szállították. A vasuti állomáson Billitz Sándor lármás incidenst is rendezett. Kisérete ugyanis csak másodosztályu jegyet váltott részére s erre ő torkaszakadtából kiáltozni kezdte:

Fizetek inkább 1000 koronát, csak első osztályon vigyenek.

A kívánságát azonban nem teljesítették s nagy tömeg verődött össze a peronon, míg a szerencsétlen embert sikerült egy vasuti kocsiiban elhelyezni.

Gázrobbanás a Casino Patriotticóban. Tegnap este 6 óra felé a Casino Patriottico helyiségében, ahol a városi hivatalok részére szükséges átalakításokat végzik, gázrobbanás történt. Valaki a gázszelvényt nyitva felejtette s egy gyufa meggyújtásánál a kiömlő gáz felrobbant. Baleset nem történt, csupán egy ablak tört be. A dördülés sok embert csodított össze.

Postaautomobiljárat Fiume—Abbazia között. 1912. május hó 4-től kezdődőleg Fiuméből Abbaziába állandó automobiljáratot rendszeresítenek, mely egyidejűleg a személy szállítással a postát is szállítani fogja. Eddig a postát a déli vasut vite és hozta Abbaziába. Ezért nagy késéssel kapták meg a vendé-

gek leveleiket, pénzüket, csomagjukat. Májustól a gyorsabban haladó máv. kocsi viszi és hozza majd a postát s Fiuméból auto viszi majd Abbáziába. A személyviteldij olcsó lesz, 5 korona személyenkint.

x Háziasszonyok figyelmébe. Általános igyekezet minden tevékenységénél az idő megtakarítása és az emberi kéz lassu, fárasztó munkájának a mennyire lehet, géppel való pótlása.

Ezen teljesen modern elvektől volt áthatva az az amerikai, aki a jelenkor legtekélyesebb *tésztagasztógépét* az *Eclipse-t* találta.

Háziasszonyok tudják mennyire fárasztó egy féljé-meddig jól sikerült tészta feldagasztása s ezen kimerítő munkát órákon át a kezek végezték, dacára a nem mindig kielégítő eredménynek.

Az „Eclipse” Bread Maker olyan tulajdonságokkal bír, hogy mindenütt, ahol egyszer kipróbálták a legnagyobb kézséggel fogadják. A szerkezete egyszerű: egy horganyveder, egy dagasztóemelő és egy forgantyuból áll. Minden egyes rész könnyen leszerelhető és tisztítható úgy hogy a gépet még a gyermek is szétszedheti és újból összeállíthatja.

A kezelése a többi, régebbi tésztagasztóktól eltérőleg a legkönnyebb s a legtekélyesebb, még pedig azért, mert 1. az „Eclipse” kenyérdagasztó emelőmunkával *keresztültagasztja* a nehéz tésztaanyagot, ahelyett hogy csak összekeverné amint az a régebbi, ugynevezett „tésztagasztóknál” történt. 2. A tiszta alapos átdagasztásához *három perc* elegendő, mely rövid idő alatt a liszt minden egyes atomját áthatja a nedvesség, minden keményítőrészcskét addig fészti, míg szétbomlik, miáltal a tészta gyorsan megdagad. Az „Eclipse” kenyérdagasztónál mellékes dolog, hogy a liszt, élesztő stb. mely egymásutánban kerülnek a vederalaku edénybe. Akármilyen liszt és élesztő használható és ugyanazon arányban vegyítendő mint a kézzel való dagasztásnál.

A forgantyut három percig kell mozgásban tartani, mire a készen dagasztott tészta a dagasztó-emelőre tapad. Az edényre ezáltal ráillesztik a fűtelet és meleg helyre teszik, ahol addig marad, míg a tészta még egyszer akkorára megnő. Ekkor sütésre alkalmas. Az edény tartalmát liszt hozzáadása *nélkül* kiürítik, mert az egy a kötelelesség legvégső határáig átdagasztott könnyű tészta. Az „Eclipse” kenyérdagasztóval épen úgy csekély, mint nagymennyiségű kenyérnek a tésztaját három perc alatt meg lehet dagasztani.

Az „Eclipse” tésztagasztóval *mindenki* el tudja készíteni a legjobb házikenyéret vagy tejeskenyéret, a legfinomabb kalácsot fánkot stb., mert a fortély csak a dagasztásban rejlik és ezt minden emberi kéznél jobban és alaposabban végzi az „Eclipse” Bread Maker. A „The Eclipse Selling Company of New-York” ezt az árucikket minálunk is bevezetni szándékozik és reméljük, hogy ez a cikk, melyet minden derék háziasszonynak a legmelegebben ajánlunk, itt is beválik.

A képviseletet az egész osztrák-magyar tengerpart részére *Eckel Egon* kiviteli cég (Fiume, Via del Fosso 9. sz.) vállalta el. A megrendelésre elegendő egy levelező-lap a feladó teljes címének feltüntetésével, mire a gép 30 kor. utánvét mellett mindenkinek szállítatik.

— **A kikötőből.** Március 30. *Érkezett:* „Linz” osztrák gőzös Konstantinápolyból 10.022 bál dohánynyal, 600 zsák búzával, 1600 zsák tengerivel, 30 hordó borral és 68 bál vegyes áruval; „Arabian” angol gőzös Liverpoolból; „Clio” angol gőzös Hullból.

Indult: „Siam” magyar gőzös Akyabba úresen.

— **Az életunt finánc.** *Papp Péter* pénzügyőr, aki a minap pioppi őrhelyén szolgálati fegyverével melbe lőtte magát, felépül súlyos sebéből, de örökre nyomorék marad, mert baloldala megbénult. A golyót sikerült testéből eltávolítani.

— **Leesett a villamosról.** *Corsich Antonia* fiumei asszony tegnap a népkert közelében leesett a 31. számú villamosról. Az esésnél súlyos agyrázkódást szenvedett. Bevitték a kórházba.

— **Hangverseny és kabaret a Deákban.** A Deák-szállóban holnap este hangversennyel egybekötött kabaretestély lesz. Kezdeté 8 órakor. Belépti-díj 1 korona.

— **Az Ungaro-Croata közgyűlése.** A Magyar Horvát Tengeri Gőzhajózási Társaság ma délelőtt 11 órakor tartotta XXI. rendes közgyűlését bakari *Copaitich Zsigmond* elnöklése alatt.

Jelen volt 30 részvényes, akik 137 szavazatra jogosító 692 részvényt képviseltek.

Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentésének felolvasása után előterjesztett az 1911. évi mérleg, amely 342.759 korona 81 fillér tiszta nyereséggel záródik. Ebből a részvényesek között 300.000 korona kerül osztalék gyanánt felosztásra.

A felügyelő bizottságba újra megválasztottak: *Andrianch, Gorup Milán, Hoffmann Hugo, Ruzich György és Sirola A. János.*

— **Az első cápa.** Szokatlanul korán jelent meg az idén a Quarnerói öbölben a tinhalászik réme, a cápa. Ma reggel a buccarizzai tinhalásztelepen egy négy méternyi hosszú és kb. öt métermázsza súlyú cápát sikerült fogni, mely az idén az első, környékünkön fogott cápa. A szörnyeteg ma délután két órakor hozták be az Ungaro-Croata „Abbazia” gőzösével és a halászik már be is jelentették a tengerészeti hatóságnak igényüket a 100 koronás jutalomra. A cápa látható lesz a halcsarnok melletti bódében.

— **Zigomár a Képes Hétben.** Szenzációt szenzációra halmoz a Képes Hét, ez a minden ízében agilis hetilap, amely husvétii lapszámában kezdi meg „Zigomár, a csirkefogók királya” című idegizgató regényét. De egyúttal megkezdí a „Bolyongások forró földeken” c. képes cikksorozatát. A Képes Hét messze utra küldte ki munkatársát, *Hermann Pétert*, hogy beszámoljon kalandos élményeiről. Ezeket kivül „*Arzén Lupin*” és a „*Feketeország*” című regények folynak a Képes Hétben, melynek husvétii száma csupa kép és érdekfeszítő olvasmány. A lap előfizetői megkapják a képes Hét könyvtárát, amelynek első három kötete: *Falk Rikárd „Özvegysasszony”, Gustav Geysterstam „Asszony hatalom” és Gorkij Maxim „Vak szerelem”* című művei lesznek. A Képes Hét 20 filléért mindenütt kapható. Előfizetési ára negyedévre 2 K 70 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest V., Ügynök-utca 10 szám.

Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

TŐZSDE.

	Márc. 29 zárlat	Mai ár. 1/21 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	862.—	864.—
Osztrák hitelrészvény	656.—	657.—
4%-os koronajáradék	89.65	89.65
Osztr.-magy. államvasut	734.—	733.50
Jelzálogbank	490.—	491.50
Leszámitolóbank	548.50	550.—
Hazai Bank	304.25	303.50
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	676.50	676.50
Rimamurányi	722.25	724.—
Salgótarjáni	725.—	726.—
Közuti Vasut	796.—	797.—
Városi Villamos	424.50	425.—
Adria	513.—	—
Déli Vasut	107.—	—
Magyar Cukoripar	3170.—	—
Rizsgyár	4070.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként)		
Buza áprilisra	11.44	11.29
Buza májusra	11.44	11.30
Buza októberre	10.76	10.66
Rozs áprilisra	10.—	9.80
Rozs októberre	8.75	8.67
Tengeri májusra	8.76	8.73
Tengeri júliusra	8.70	8.67
Zab áprilisra	9.77	9.61
Zab októberre	8.38	8.32
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	657.—	657.—
Magyar hitelrészvény	861.—	864.—
Osztrák magyar államvasut	733.—	734.25
Alpesi	939.—	940.—
Déli Vasut	—	107.—
Skoda	735.50	733.—
Osztr. koronajár.	89.65	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kötések átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönköt.	92.50
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	7300.—
Magyar Horvát Szabadhajózás	1005.—
Orient tengerhajózási társ.	1220.—
Osztrák Lloyd	550.—
Stabilim. Tecnico	9500.—
Navigazione Libera Triest	560.—
Austro-Americana	269.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	305.—
Litorale Bank és Takarékszövet.	240.—
Banca Fiumana	630.—
Fiumei Népbank	113.—
Magyar Olajgyár	225.—
Prodotti Chimici	8700.—
I. Horvát Takarékpénztár	6000.—
Itál. Forgalmi r. t.	2300.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	500.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	299.—
Spalato-i Portland Cement	366.—
I. Trieszti Rizsgyár	1018.—
Riunione Adriatica	4750.—
Assicurazioni Generali	1118.—

Mély fájdalomtól sujtott szívvel jelentem a rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek, hogy szeretett felejthetetlen házastársam

dr. Gelletich Miklósné

szül. Minach Jozefin

tegnap hatvankét éves korában hosszas betegeskedés után elhunyt. A drága halott földi maradványait 1912 március 30-án délután öt órakor kísérvük a Scarpa-téri 3. számú házból örök nyugalomra.

Fiume 1912. márc. 29.

Gelletich Miklós dr.

a gyászoló férj.

Részvéltátogatások mellözése kéretik.

Távirat ◀▶ Telefon

A Khuen kormány kinevezése.

BÉCS, márc. 30. Gróf Khuen-Héderváry Károly ma délelőtt 10 órakor Schönbrunnban magánkihallgatáson jelent meg a király előtt. A miniszterelnök kihallgatásával a válság megoldást nyert, még pedig olyképpen, hogy a király ismét kinevezi a Khuen-kabinet tagjait. Khuen gróf 12 órakor tért vissza a Magyar Házba.

A „Magyar Távirati Iroda“ illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján közli:

Gróf Khuen Héderváry Károly kihallgatása három negyed óráig tartott. A miniszterelnök öféléseinek előterjesztette a tegnapi magyar minisztertanács határozatát, amelyet öfélése jóváhagyott s újból megbizta a kormányt a kabinetalakítással. A kinevezés már a hivatalos lap holnapi számában megjelenik. A királyi kéziratokkal egyidőben jelenik meg a manifesztum, amely ismerteti fogja azokat a körülményeket, amelyek a minisztertanács gyors elhatározását szükségessé tették. A kabinet tagjai még ma este visszaérkeznek Budapestre.

Az első minisztertanács.

BÉCS, márc. 30. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknek Schönbrunnból való visszatérése után a Magyar Házban a kormány összes tagjai minisztertanácsra gyűltek össze, amelyen részt vett dr. Cuvaj horvát bán is.

Az új kormány bemutatkozása.

BUDAPEST, márc. 30. Az új kormány a képviselőháznak jövő héten, nagynévt hétfőjén tartandó ülésén fog bemutatkozni. Khuen-Héderváry miniszterelnök ez alkalommal részletesen ki fogja fejteni a kormány programját. Beavatott helyről nyert értesülések szerint a királyi kéziratokkal egyidőben a képviselőház ülésén felolvassák a deklarációt is, amely nem más, mint a rezolúció kérdésének megoldása. A király ugyanis nem akarja csorbítani a képviselőháznak ujoncmegajánlási jogát, de elvárja a nemzetől, hogy senki se csorbítsa meg az uralkodó jogait. Ez volt a tegnapi minisztertanács kikötése, melyhez a király is hozzájárult.

Királyi kézirat a rezolúció helyett.

BÉCS, márc. 30. A Khuen-kabinet kinevezésével a rezolúció új megoldást nyert. A királyi kézirat kiterjeszkedik erre a kérdésre is s kijelenti, hogy a korona a magyar nemzet ujoncmegajánlási jogát kétségbevonni nem akarja, de má. a megajánlott ujoncmennyiséggel, tehát a póttartalékosokkal és tartalékosokkal is a király szabadon rendelkezik. Ez a királyi kézirat a miniszterelnökhöz van intézve.

A munkapárt értekezlete.

BUDAPEST, márc. 30. A nemzeti munkapárt holnap, vasárnap este értekezletet tart, amelyen gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök bejelenti a kabinet kinevezését.

A kormány bemutatkozása.

BUDAPEST, márc. 30. A képviselőház hétfőn Návay Lajos elnöklésével ülést tart, amelyen felolvassák a királyi kéziratokat, a kormány bemutatkozik és kijelenti, hogy a véderőreform tárgyalásához ragaszkodik s minden törvényes eszközzel meg fogja valósítani programját.

Bezárt büntanya.

RÁKOSPALOTA, márc. 30. Az Arany János és a Bethlen átca sarkán levő kávéházban női kiszolgálás van és a rendőrség régóta gyanakodott, hogy ott éjjelenként vad orgiák folynak. De mert a mulatozókat nem tudta in flagranti érni, nem tehetett semmit. A kávéház egy elbocsájtott alkalmazottja azonban az éj-

jel épen abban az időben vezette oda a rendőrséget, amikor sikerült a közönséget és a kávéház alkalmazottait tetten érni. Rögtön bezárták az ajtókat és többek közt letartóztattak egy német embert is, aki magát Podwoloczky Miksának mondja. Kitént, hogy ezt az embert a berlini rendőrség évek óta körözi. Itteni büntetésének kitöltése után át fogják adni a berlini hatóságnak.

Kirabolt kereskedések.

BUDAPEST, márc. 30. A Gubacsi-uti városi bérházakban levő üzletekben az éjjel betörők jártak Arany Hermann fűszerkereskedőnek a lakásába villamos csengő vezet az üzletéből és az éjjel ez a csengő megszólalt Arany rögtön felköltötte egyik segédjél és revolverrel feltegyverkezve az üzletbe mentek. De mert nagyon kiabáltak, a betörők még idejekorán elmenekültek. Arany utánuk lőtt, a menekülők pedig visszafutottak, de egyik lövés sem talált. A lövések zajára az egész ház népe, sőt a szomszédok is felébredtek és akkor kitént, hogy a betörők még három más üzletet is kiraboltak és sok értékes árut és pénzt vittek el. A rendőrség keresi a tetteseket.

A milliomos örökösei.

ARAD, márc. 30. Neumann Samu után, aki három hónappal ezelőtt hirtelen meghalt, nem maradt végrendelet. Hat és fél millió koronányi hagyatékát most a bíróság négy testvére között egyenlő részben osztotta fel, mert utódai nincsenek.

A trónörökös elutazása Brioniból.

BÉCS, márc. 30. A „Zeit“ jó forrásból nyert értesülése szerint Ferenc Ferdinánd trónörökös április 1-én tér vissza Brioniból Bécsbe.

Az új Dreadnought.

TRIESZT, márc. 30. A „Tegethoff“ Dreadnoughtot április elsején Triesztből Pó-tába vontatják.

Meghívó.

A Behozatali és Kiviteli Részvény-Társaság 1912. évi április hó 16-án délelőtt 10 órakor helyben, a társaság helyiségeiben

XIII-ik rendes közgyűlését

tartja, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja

Tárgyak:

1. Az igazgatóság évi jelentése és az 1911. évi mérleg bemutatása.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése és határozathozatal az üzleti eredményt illetően.
 3. A felügyelő bizottsági tagok választása.
 4. Indítvány az alapszabályok 27. §-ának megváltoztatására.
 5. Esetleges indítványok.
- A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényesek az alapszabályok 10. §-a értelmében felhivatnak, hogy részvényeiket a nem esedékes szelvényekkel együtt 8 nappal a közgyűlés megtartására fent kitűzött határidő előtt a társaság pénztáránál letétbe helyezték.

Fiume, 1912. március 28.

Az Igazgatóság.

- LOVRANA -

Pensió Lukács

Elsőrendű családi otthon.

WEISS M.

nagy divat- és kézmű áruháza

Fiume, Corso II.

Kiváló ujdonságok
függönyökben és szőnyegekben.

Ecry függönyök mosható szövetből, elegáns bordúrral párja K. 12.—
Szinezett vászongüggönyök himzett mintákkal párja 14.50
Gyapot etamine függönyök, garantált mosható színek párja 20.—
Fehér és créme csipkefüggönyök... 5.50
Créme alpaca függönyök, színes himzéssel

Óriási és gyönyörű választék

Poinlace és Broché himzésű Bonne-femme-okban.

Redvező alkalom! Axminster szőnyegek!

Nagyság 175/250 K. 25.—
200/300 . 36.—

Rengeteg nagy választék Szalon, Tapestry, Axminster, Imperial és Argaman szőnyegekben.

Óriási készlet.

Juta- Zsineg- Manilla- Höllender- Tapestry- és Velour- futókban méter-számra.

Ágy- és asztalkészletek szövetből és plüsből.

Divántakarók chenigliá, karaman és plüsből.

Manilla, Tapestry, Velour, Axminster, Imperial és Argaman ágyelők. Butorszövetek, Vetrage, Szövetfüggönyök, lambrequinek és kárpitosoknak való paszománycikkek.

Tisztelettel

Weiss M.

Fiume, Corso II.

Trieszt, Corso 9. Bécs.

Szabott árak!

Raktárnok kerestetik

egy nagyobb raktár önálló vezetéséhez vasáru és festékszakra ismerete ugy-szintén a magyar vagy a német nyelven kívül az olasz esetleg a horvát nyelv tudása megkivántatik. Ajánlatok «Raktárnok 741» jeligére a kiadóhivatalba címzendők.

A pap büne.

BÉCS, márc. 29. *Merna* Ferenc hitoktató ellen elfogatási parancsot adtak ki, mert a pap iskolásleányokkal visszaélt.

A brüsszeli kiállítás deficitje.

BRÜSSZEL, márc. 30. A brüsszeli világkiállítás egyesülete plenáris ülésén megállapította, hogy a tavalyi kiállítás 600.000 koronán felüli deficittel végződött.

Az angol szénbányászstrájk.

LONDON, márc. 30. A munkába lépő bányászok száma folyton szaporodik. Warwickshireben, Lancashireben, dél Gallesben és Skótszágban lassanként megindul a munka.

Zavargások Kinában.

LONDON, márc. 30. A Reuter ügynökség pekingi értesülése szerint Nankingban nagy zavargások történtek. A katonák nagy fosztogatásokat vittek véghez.

Herceg és ügyvédné.

PRÁGA, márc. 30. *Hohenlohe-Weldenburg-Schillingsfürst* Egon herceg, aki négy évvel ezelőtt lemondott fregattkapitányi rangjáról és azóta Prágában él, bejáratos lett *Freund* Arthur ügyvéd házához, ahol az ügyvéd feleségével szerelmi viszonyt kezdett. A herceg most el akarja venni az ügyvédnét, aki már be is adta a válópert. A *Hohenlohe* hercegi család nagyon ellenzi a házasságot, de Egon herceg hajhatatlan és elhatározását feltétlenül keresztül akarja vinni.

A pápa beteg.

RÓMA, márc. 30. Azok, akiknek az utóbbi napokban a pápával érintkezettek azt mondják, hogy az agg egyházfejedelem nagyon lever, folyton halálfélelmei vannak és azt hajtogatja, hogy az ő napjai már meg vannak számlálva.

Összeütközött vonatok.

MILANO, márc. 30. A bécs-nizzai gyorsvonat Melzo állomás mellett összeütközött egy tehervonattal. A fűtő, a mozdonyvezető és egy vasuti alkalmazott meghaltak, hat vasutas súlyosan megsebesült, az utasok közül azonban senkinek sem esett baja.

Tragédia az állomáson.

KOLIN, márc. 30. A bécsi gyorsvonat beérkezésénél tegnap szörnyű baleset történt. Dobrava és Fleiszig vasuti örök a sínek között összeveszttek. A bécsi gyorsvonat éppen akkor futott be ugyanazon vágányra. Dobrava felesége meg akarta menteni a férjét, de a vonat összeroncsolta. Mindkét vasuti őrt letartóztatták.

Repülés Brüsszelből Madridba.

PÁRIS, márc. 30. Vedrines aviatikus, a limouxi kerületben megbukott képviselőjelölt barátai előtt kijelentette, hogy újszerű monoplánjával Brüsszelből Madridba szándékozik repülni. A 2000 kilométernyi utat egy nap alatt akarja megtenni.

A háború.

RÓMA, márc. 30. A „Giornale d'Italia” jelenti, hogy a vöröstengeri Loheia mellett olasz hadihajók feltartóztattak egy török élelmiszerszállító gőzöst, amelynek áruai a hodeidai török helyőrség részére szállítottak.

Leégett minisztériumi épület.

KONSTANTINÁPOLY, márc. 30. A perai külügyminisztériumi palota tegnap porráégett. Assun Bey külügyminiszter az éjszakát feleségével együtt a német nagykövetségen töltötte.

„Margherita” mozgó
Via Alessandro Manzoni 3.

Csütörtök márc. 28-ától vasárnap 31-éig
Hosszu és fényes műsor.

A husvéti harangok.

Remek megindító dráma, mely elejétől végig lekötö a néző figyelmét. — A modern mozgófényképezés egyik legszebb műve. — Kiváló mozzinészek szereplése.

Egy varróleány regénye.

Szertimentális, szép dráma.

A műsört egy fényesen mulattató

KOMÉDIA

fejezi be.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajaítja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Első fumei magyar uri és női FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítettik. Lakásokba, úgy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume.**Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattarói csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, háiofükekkel, kitünő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellekével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája

Lovrana legelőkelőbb helyisége

Caffé-Restaur nt

„PRINCESSE”

a mólón.

The Eclipse Selling Company
Newyork Fiume**keres**

az összes államokban szabadalmazott és mindennemű tészta valamint kenyér dagasztására szolgáló

Eclipse-tésztagasztógépe
terjesztésére**30 ügyes ügynököt**

az osztrák, magyar és horvát tengerpart részére.

Urak, kik a magyar, német, olasz vagy horvát nyelvet bírják és 25 koronát letétbe helyezhetnek, előnyben részesülnek.

Bemutakozhatni naponta 4-5 óráig délután a The Eclipse Selling Company képviselőjénél, **Eckel Egonnál**, Fiume Via del Fosso 9. sz.

Hungaria Pensio Lussingrande

Elegáns, naps lakószobák; férfi- és hölgy-szalón, kert. 2 terrasz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás négyszeri étkezéssel napi 7.— korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be.

Pichelmayer Lajos tulajdonos.

Ékszer - arany - ezüst és china-ezüst-árak

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész czégnél.

::: Fiume, CORSO 31. :::

Tisztelettel értesítjük a n. é közönséget, hogy a VIA GIUSEPPE PARINI 6. sz. alatt lévő

fodrász termet

társulásunk folytán közösen vezetjük a minden szaktudásunkat és erőnket a t. vendégek kényelmének és igényeinek kielégítésére fogjuk fordítani.

Tisztelettel

Zárits János és Szerblyin István
fodrászmesterek

December 16-án újra megnyitá a via Belvedere 290 sz. Grossich házban (ex Majetich) levő

nagy drogéria

Az üzlet gazdagon fel van szerelve az összes szakba vágó cikkekkel u. m. ásványvizek, sebészeti tárgyak, közönséges és zománc festékek, ecsetek, likőreszencek, olajak, tűzijátékok, hajkefék, fogkefék, ruhakefék, toalettcikkek, illatszerrek, spiritusz, benzín, petroleum stb.

Magyar kiszolgálás

A közönség nagybecsü pártfogását kéri

a tulajdonos.

American Shoe Company Ltd.

BUDAPEST,

V., Dorottya-utca 6. sz. és VII. Erzsébet-Körut 42. sz.

Kizárólagos elarusítása a következő világhírű és elsőrangú amerikai cipőgyártmányoknak:

Urak részére:

Edwin Clapp and Son
Barry,
Walk-Ower,
Commonwealth.

Gyermekeknek:

P e h l e r.

Hölgyek részére:

Sorosis
Cousins,
Laird-Schober
Queen.

➔ Kérje ujonnan megjelent árjegyzékünket. ➔

Főrangú halgyek legkedvencebb szépitőszere
a **FÖLDES-féle**

Margit-Crème

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió urhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépitő és finomító

A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő gyors és biztos. A bőr teljesen atalakul tőle és az úde, telt bársonysima s rózsaféher lesz.

Pár nap alatt Itünnek ráncok, re'ók, szep-lők, májfoltok és mindennemű kiütések.

A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépití az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor.
Margit-szappan 70 fillér. Margit-puder 1 K. 20 fill.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész **ARADON**

Kapható Fiumében: Skodnik H. Babich Hinko, Catti György, Prodam Johann, Franco Prodam és Dr. Mizzan A. gyógyszertárakban, Ernesto Benco, Jehel Francesco Pávacich Fratelli Papp R. és Capudi M. drogeriákban.

Bulián János új cipőkereskedése - Fiume

Piazza del Commercio (a kapucinus templommal szemben)

Nagy választék a legjobb gyárakból eredő minden-nemű cipőkben, felnőttek és gyermekek, valamint speciálisan munkások részére **szolid, jutányos áron.**

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzión és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szalóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Szabadcs Penzió, Abbazia
Villa Jolanda és Villa Melanie

Mind a kettő közvetlen a tengerparton. Saját tengeri fürdő. Elismert jó magyar konyha. Olcsó árak.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy tavasziés nyári ujdonságaim megérkeztek.

Mértékutáni megrendelések a legdivato-sabb szabás szerint készülnek. Szövetmintákat kívánatra a megrendelő lakásán is bemutatok.

Szives pártfogást kér

Kalmár János férfiszabó
Fiume, Via Ciotta 2 szám.

Bristol szálló, Abbazia

Magyar ház. - Étterem, kávéház és penzió. Magyar és francia konyha. - Estéknént **Vörös Misi** cigányzenekara játszik.

Tul. Csillag Béla.

Kovács József

női szabó

ABBAZIA. Postaépület,

Mérték után a legolcsóbb árak mellett készít angol és francia női ruhákat.

Londoni Nagy Áruház

Kohn Kálmán és fia

szücs-mester

Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. szám

Nagy raktár szörmeárukban, uri- és gyer-mek kalapokban.

Használt és új butort

veszek és eladok. Meghívásra ház-hoz is jövök.

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél
Via G. Parini 6. szám.

Imperiál szálló

Viale Deák, a pálya-udvartól egy percnyre. Fiume legújabb szál-lodája. - 50 modernül berendezett szobával. - Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. - Lift. - Fürdők.

Tulajdonos **LINENBERGER S.**

Buffett Bellevue

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel-és külföldi, valamint saját ter-mésű borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szives pártfogást kér
SZIRMAI GYÖZÖNÉ

«Hungária» szálló és étterem
Fiume, Viale Deák.

leletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. - Polgári árak. - Kitünő kiszolgálás. - Olcsó havi penzió. - Jutányos és szigoruan tiszta nappali és hónapos szobák. - Szives pártfogást kér

Pusnik F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

Ujabb küldemény érkezett

kék és diószínű

vizhatlan köpenyekben

urak részére 16.50 és 20 korona
hölgyek „ 16.50

A kedvező alkalom csak ez újabb szál-
litmány elkeltéig tart.

Sárcipők

gyári áron.

Leopold Haas

Linoleum-üzlete

Via della Torre I. - FIUME - Telefon 12-67. SZ.

Austro-Americana - Trieszt.

Rendszeres szolgálat Trieszt és Olaszország, Görögország, Spanyolország Észak-, Közép- és Dél-Amerika között.

Közeleli indulások Trieszttől:

New-Yorkba az „Oceania” személyszállító gőzzel	márc. 9-én
az „Atlanta”	12-én
a „Laura”	16-án
a „Columbia”	23-án
és Philadelphiba az „Electra”	5-én
és a „Fedora”	31-én
New-Orleansba	15-én
Almeria, Las Palmas, Teneriffa, Rio de Janeiro, Santos, Monte- video és Buenos-Ayresbe a „Martha Washington” gőzzel	márc. 7-én
a „Francesca” gőzzel	21-én
az „Arciduca Stefano” gőzzel	április elején

Teherforgalom.

Triest, New-York, Philadelphia—New-Orleans	3 indulás havonént
Savanna—Triest	2 „ ”
Pensacola—Triest	1 „ ”
New-Orleans—Triest	1 „ ”
Galveston—Triest	1 „ ”

Körutazás a földközi tengeren a társaság »Kaiser Franz Joseph I.«, új, nagy oceanjáró gőzével. Indulás Trieszttől május 8-án Pola, Gravosa (Ragusa), Corfu, Malta, Tunisz (Carthagine), Aiaccio, Villafranca (Nizza és Montecarlo), Taormina, Cataloco (Olimpia), Cattaro, Spalato, Zara érintésével. Visszérkezés Triesztbe május 22-én. Utazási árak 310 koronától felfelé, az élelmezést beleértve.

Tudakozódni lehet az igazgatóságnál, Trieszt, Via Molin P. ccolo 2. (Táviratcim: Cosulich, Trieste) Schenker és Tsa főügynökségnél Bécs I., Neuhorgasse 17., az utas-irodánál Bécs, II., Kaiser Josef-strasse 36 és a társaság más ügynökségeinél.

Ha egészségét félti

„ADRIA”

savanyu vizet igyék,
mely igen olcsó és kristálytisza. Baktérium-
mentes magas hegyi forrásvíz. Természe-
tes szénssavval telítve fertőző betegségeknél,
étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél
igen hasznos ital. Borral keverve,
kellemes üdítő hatása.

Mindenhol kapható!
Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

Guczul András

ABBAZIA Antoniushof

Elsőrangú uri és női szabó.

Kitüntette a párizsi nemzetközi
kiállításon. A tavaszi és nyári
ujdonságok már kaphatók.

Ruhavasalás elfogadtatik.

Kávé és Tejmérés

Fiume, a Kapucinus templom épü-
letében. - Friss tej és tejtermékek,
kivánatra házhoz is szállítatnak.

Kávé, Csokoládé, Tea.
Magyar, német és olasz lapok.

Olcsó árak!

Számos pártfogást kér
Ljubich Jozefin tulajdonosnő

KORONA VENDÉGLŐ

A „De la Ville” szálloda épületében.
Leghízelebbi étterem a pályaudvarnál

Modern kényelemmel berendezett
étterem. - Kitűnő ételek és italok.
Figyelmes kiszolgálás. - Olcsó árak.

Tulajdonos:

RADOLOVICH EDE G.

RENKO FERENC KÁVÉHÁZA

ABBAZIA, a Tommasich fürdőnél

Árak:

Fehér kávé	30 fillér
Tea rummal	40 „
Üveg sör	40 „
1 liter bor	1.20 „
Tej	24 „

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat.

Törvényesen védve

BÖRLINOL

főlölegessé teszi a czipókrémet

A Börlinol garantált 50% olaj és zsirtartalommal bír.
A bőrt egyaránt konzerválja, tisztítja, fenyésíti.

Egyedüli GEIKO vegyészeti gyár

GEIGER ÉS TÁRSA, VÁCZ.

Törvényesen védve

ROSENBERGER B.

és Testvére butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

A „Commercio” kávéház

Piazza del Commercio 4

fényesen berendezve.

Kitűnő kávéházi italok. Éjjel nyitva.

Számos látogatást kér Marcetta Spirid. kávé

Kávéház megnyitás!!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a
volt Balaton vendéglő helyiségében levő

Riviera kávéházat átvettem.

Éjjel nyitva. — Kitűnő kávéházi
italok — Szombat es vasárnap
zene. — Billiárd.

Tisztelettel Farkas Arnold kávé

Magyarok !!

Aki jó tisztán kezelt bor akar inni,
vagy frissen csapolt kőbányai sört,
aki jó magyaros ebédet és vacsorát
akar enni az siessen

Misics András vendéglőjébe

Via Francesco Petrarca 6.

Éjjel 2 óráig nyitva.

Hartweg Testvérek

Fiume, Via Acquedotto 11. SZ.

Első fiumei és tengerparti gőz-
ruhafestő és vegytisztító intézet.
Kifogástalanul fest és tisztít.

Cigányzene

van minden este a

„Mercur” kávéházban

az indóházzal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Amer-
rikai billiárd. - Figyelmes
kiszolgálás.

Tulajdonos: ZAGORC FERENC

Ne vegyen ékszert

míg meg nem győződik arról,
hogy a legdivatosabb ékszert,
legolcsóbban nálam szerezheti be

Vincze János, ékszerész
ABBAZIA, Antoniushof.

Divatos korall tárgyak.

Nyomatott a „Mercur” nyomdában Fiume.